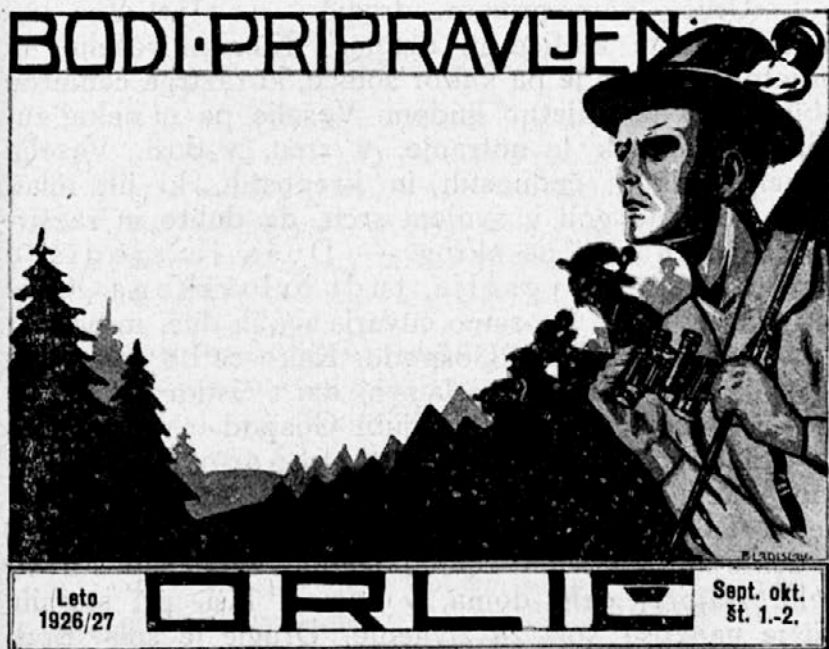

„Orličev“ pozdrav.

»Orlič« prihaja. Kako ga radovedno ogledujejo bratci in sestrice. Vsako leto se skuša bolj prikupiti. Morda se mu posreči tudi letos. — Ima pa vse prav enako rad: Orličico in Orlička, mladenko in mladca. Zato naj bo vsem dobrodošel znanec in prijatelj!

Kaj naj prinaša? Najprej ljubezen. Pravo, čisto bratsko ljubezen in sestrsko ljubezen. Ljubezni najbolj manjka na svetu. Zakaj morata manjkati ravno med mladino, med Orličmi in Orličicami? Presodi svoje slabosti in boš videl, kako si reven in ubog, potem ne boš iskal pri tovarišu najprej slabosti, ampak poglej njegovo požrtvovalnost, njegovo plemenitost in odkritosrčnost in mu boš rad odpustil kakšne manjše prestopke in pogrške. Orlič si mora ustvariti veliko in široko srce, da objame v njem vse, ki ga ljubijo in one, ki meni, da ga ne ljubijo.

»Orlič« Vam prinaša, drugič, veselje. Več veselja v mlade fantiče in dekliče! Kjer ni veselja, ni prijetno. Veselje je pa kakor solnce, ki raztrga čemerne oblake, da je prijetno ljudem. Veselje pa ni nekaj zunanjega, ampak je notranje, v srcu, v duši. Veselje temelji v lepih čednostih in krepostih, ki jih mlad Orlič strumno goji v svojem srcu, da duhte in razširjajo prijeten vonj na okrog. — Duša je središče vsega čistega veselja, tudi orlovskega. Orlič in Orličica, vidva sta samo čuvarja svojih duš, in nekdanjih bosta morala vrniti Gospodu. Kako se bo vzradostil On, ako mu bosta prinesla svoj dar s čistim in veselim srcem. Veselega darovalca ljubi Gospod.

Slednjič Vam nalaga »Orlič« mnogo dela. Kakšnega dela boste vprašali? Resnega in celo zelo resnega. Le delo je skrivnost uspeha. Mlad fant in dekle morata začeti zgodaj delati in zgodaj spoštovati delo. Najprej delo doma, v domači hiši, pri starših. Tu je najlepša šola za življenje. Drugič je šola. Bodi resen učenec, ki ne tehta besede po zunanji ceni, ampak izbira zrno, ki mu bo nekdanj najboljši kruh. Odličen šolar, naj bo cilj mladega Orliča, sicer ni pravi Orlič. Tretjič je orlovska telovadnica in sestanki. To je delo, resno delo: za vzgojo telesa in za vzgojo srca in duha. Bodi vztrajen in potrpežljiv zlasti v delu s samim seboj, ker tu boš pobiral sadeže v življenju ti sam. Delo, blagoslovljeno od zgoraj, te bo vzgajilo v resnega, plemenitega, veselega Orla.

Bog živi!

R. Trnovčan.

Otrokova jesen.

*Da jesen bo kmalu, kmalu,
so oče snoči nam dejali,
in potem me bodo v šolo,
spet v šolo bodo me poslali.
Letos je jesen prehitra,
otava ni še pokošena,*

*listje v gozdih zeleni še
in polja so še razcvetena.
Ptički pevčki pa že menda
na gorki jug so odleteli
in na vrtu pri Bergantu
so tudi medniki že zreli —*

Slovenska molitev.

*O Bože, ki svojo mogočnost v gromu razodevaš,
ki o svoji veličini v viharju pevaš
in v vedrem solncu s svojo svetlostjo odsevaš,
glej, v naša polja so črni vrani prihruli,
pesmi temne so v plodne razore nasuli
in trojo besedo razbili s pestjo.*

*Glej, izmed mladih najmlajši smo rod,
beseda materina nam je še sveta
in naše duše razneži v sladko toploto,
ker v njih je od časa sem čuda trdo
kot da smo borili vse dni se z nočjo.*

*Zato smo se v našo zemljo zazrli,
da bi občutili njeno globino in njeno svetost,
kako velike pesmi v njenem osrčju pojo,
kako vse o svetlih solncih pojo,
o jasnini pojo in o zarji za vso mladost.*

*Odpusti, o Bože, da v nas kipi srd:
še petdeset let: za nami bo komaj sled,
še petdeset: o nas bodo pravljičice bajali,
še petdeset: s temo davnine nas bodo obdajali.*

*A mi bi radi kričali, kričali iz teh polja,
rjuli bi radi v ves širni svet,
tolkli bi radi s pestmi:
Ta zemlja za nas rodi,
tu mi smo doma, tu mi smo doma.*

*Bože, ti veš, kako se po svetu roma,
kako so pusta in žalostna daljna polja,
kako je izgnancem brez solnca, brez doma,
sile sovražne z jasno besedo razbij,
solnca svetlega v polja in brda naliž,
solnca v gozdove, v duše solnca,
da bomo žareli v jasnini dni. Amen.*

R. Trnovčan.

Žabe.

*Tam v Dravljah pa žabe doma so,
zvečer se oglašajo iz mlak,
pojejo pa vedno le eno:
rega, rega, rega, kvak, kvak.*

*Pa je okusno žabje meso.
Elija — mesarček ga dobro prodaja,
kadar je v Dravljah žegnanjski dan,
pa le za kovače modré ga prodaja.*

*Pa če bi vi, radovedneži sitni,
še v žabe radi vtaknili svoj nos,
hitro Orličem draveljskim povejte,
morda prihranijo še vam kak kos.*

R. Trnovčan.

Kadar Orliči gredo.

*To so pa Orlič
z rdečimi rožami v licih,
v strnjenih vrstah gredo,
pa o svetlih solncih pojo.*

*Oči so uprli v daljno nebo,
korak jim je krepek, da zemlja drhti,
po žilah vzplamteva jim orlovska kri
in po zelenih poljih gredo.*

*O kako so naša polja zacvetela,
v njih so zagoreli rdečežarni maki,
pordečili so poljane z bujnim cvetjem
kot da tod so kri prelivali junaki.*

*Iz radostnih duš pa pesem doni,
orlovska pesem, mogočna in jasna,
od temnih gora tja preko polja doni
in v daljnih gozdovih ugaša vsa glasna.*

*To so pa Orlič
z jasnimi dušami v srcih,
v strnjenih vrstah gredo,
k zarjam in k solncu gredo.*

R. Trnovčan.

Hoj, mladci!

*Hoj, mladci krepki, hoj, Orlič! vedri,
naj svet sovražen našo pesem čuje,
od Soče pa do Drave vse je z nami
in še povsod, kjer naših kdo domuje.*

*Naš prapor plapola in sije v solncu,
križ, veličine znak, na njem iskri se,
za vero, up in za ljubezen večno
v treh barvah v praporu naš rod blesti se.*

*Sklonili bomo glavo pred Očetom,
ponižno ga za srečo poprosili,
povedali mu vse o naši zemlji,
kako hudo je, kar smo ga izgubili.*

*V poljanah naših ni več cvetov belih
in solnce več ne sije z vso jasnostjo,
v meglah večernih je plašno se skrilo,
tema je legla v naših duš globino — — —*

*Hoj, mladci krepki, hoj, Orlič! vedri,
v velikem ognju dajmo zagoreti,
da rodu našemu pomlad zacvete
in zemlji naši solnce spet zasveti.*

Br. E.

Palčki — škrateljčki.

*V svitu se lune
čujejo strune:
Vile se češejo,
zvezde se krešejo.*

*Skačejo, plešejo
majhne postave,
vriskajo, piskajo
sredi goščave.*

*Dolge so kapice
kratke noge —
prsi pokrivajo
sive brade.*

*Čudni možički so,
starčki — fantički so.
Zvezde jim sevajo
vile prepevajo.*

*Plešejo, skačejo
sredi goščave,
klici se dvigajo
v zračne višave:*

*»Bodi pozdravljena,
gorska cvetica,
pridi, Snegulčica,
naša kraljica!«*

Vigrednica.

Lojzetov sprejem pod Marijin prapor.

Mnogo, mnogo lepega vam prinese vaš »Orlič«. Tu poučno, tamkaj, da se pošteno nasmejete zajčku, mucki; uganke, katere vam delajo preglavice, zopet kak pozdravček na šaljivi pošti in ne vem, kaj vse vsebuje vaš »Orlič«. Z veseljem ga čitam, čeprav sem že velika, radujem se z vami njegove vsebine, prav kakor pravi nek pesnik:

Zbudijo spomini se lepi
prelepih mladostnih mi dni —
med njimi srcé se raduje —
med njimi se spet pomladi.

Ker vas imam zelo rada, vam bom opisala — kako je naš Lojze postal otrok Marijin.

Bilo je meseca oktobra, meseca, v katerem pridni otroci Marijini spletajo največ venčkov duhovnega cvetja ter ga poklanjajo Nebeški Mamici. Ta mesec je bil določen za prvi sprejem v Marijin vrtec. Koliko veselja in nestrpnega pričakovanja je bilo med dobrimi otroki! Komaj so dočakali določenega dne. Pa šaj ste vsi takšni, kar preskočili bi radi v dan kakega našega slavlja. Kdo naj vam zameri?

Na predvečer sprejema je bila napovedana spoved za te pripravljence, oziroma pripravljenske. Prihajali so pred in po spovedi v šolo, kjer je njih voditeljica, ki je te malčke imela na skrbi, urejevala oder za slavnost po sprejemu. Komaj more dohiteti z odgovori na razna vprašanja teh malih iskreno ljubečih radovednežev. Naenkrat se začne tamkaj nekje bolj v ozadju skrivnostno zborovanje, neka skrb in pomilovanje se čita z mladih obrazkov, eden dečkov žalosten poveša glavo. Na vprašanje, kaj imajo, sočutno pojasni pogumno dekle: »Tale Lojze je prišel, bi rad v Marijin vrtec, toda ni vpisan.« Voditeljica vsa vesela pouči dečka, naj se takoj napoti prosit gospoda kaplana za vpis, ter naj opravi sv. spoved. Samo pogled poln hvaležnosti in skokoma je po stopnicah. Vrne se ves srečen in vesel s poročilom: »Sem že vpisan!«

V jutru na dan sprejema je prišel k njim v sv. obhajilu Jezušček. Seveda k Lojzetu tudi. Po popoldanskem blagoslovu pokličejo še gospod kaplan iz imenika vpisane. Iz glasnih »tukaj« odmeva šolska disciplina, le tu in tam se sliši žalosten »ga ni« — »je ni!« Tudi njega, Lojzeta, ni! Nobenega ni odsotnost in omahljivost tako v srcu zbolela kakor njo, kateri je bilo znano Lojzetovo včerajšnje navdušenje. Nehote s prosečim pogledom prosi Mater zanj! Začne se sprejem: obljuba, posvetitev, pripno se svetinjice — znak otrok Marijinih. — Končano! Med Marijino pesmico odvede voditeljica novo

Marijino četo iz svetišča v drug, prosvete dom — proti šoli, kjer se ima vršiti še mična slavnost v spomin na ta sprejem. Malo od cerkve stoji, kdo? Lojze! Z boleznim izrazom gleda mimcidoče. Voditeljica stopi k njemu z vprašanjem: »Zakaj nisi prišel k sprejemu?« Iz že solznih oči privre cel studenček solza, med ihtenjem se opravičuje: »Ata so rekli, da moram na C. — in čeprav sem letel, sem zamudil in sedaj nisem sprejet!« Še huje zaihti. Voditeljica ga tolaži, utre mu od solz moker obrazek, pošlje druge naprej v šolo in z Lojzetom gresta po svetinjo, katero gospod radi volje ponudijo. Pripne mu jo na prsi. V očeh se blestijo solze, na srčcu svetinjska Marijina. To vam je bil sedaj otrok Marijin! Ni govoril obljube, ne molil posvečenja, saj to je zamudil. Govorile, molile so solze otroške vdanosti. To posvečenje je prišlo iz srca in bilo je gotovo najsrčneješe, Mariji ljubo in dopadljivo; gotovo bo ohranila svojega varovanca za Marijin vrtec na nebeških livadah.

Učitelj Trepuz.

Naraščajnikom, njihovim vaditeljem.

Na izprehodu me doidejo trije dečki. Pozdravijo me s krepkim »Bog živi!« Takoj sem vedel, da imam Orliča pred seboj. Bili so snažni in lepo umiti, kar ni navada pri takih »možeh«. Na vprašanje, kam gredo, mi odgovore: »k telovadbi«. Med pogovorom izvem, da šteje njihova četa 28 telovadcev. Vaditelj je Andrejev Anton. Imajo ga prav radi, ker je pravičen, strog, a tudi z vsakomur prijazen. Ker ga imajo radi, hodijo redno k telovadbi in sestankom vsakih 14 dni. Sestanke vodijo kaplan gospod Alojzij. Pri teh sestankih se uče deklamacij, pravil lepega vedenja, orlovskega življenja po poslovniku, tuintam pa tudi katero zapojo. Vse to so mi pripovedovali lepo po vrsti. Nazadnje jih še vprašam, kako je to, da so tako lepo umiti, počesani in snažni. Tedaj se pa vsi tuje spogledajo — nasmejejo in molče. Na moje prigovarjanje mi povedo po dolgem času naslednje:

Bilo je v sredo popoldne. Ravno bi se morala končati telovadna ura, ko zapove vaditelj »Pozor!«. Vsi se vstopimo v »Pozor«, ker smo mislili — sedaj še »Razhod« pa gremo domov. Tedaj pristopi vaditelj k prvemu telovadcu, vzdigne mu roke, jih ogleduje prav pozorno — nato pa še nohte, vrat in ušesa. Ko ga tako dobro ogleda, ga postavi na levico. Nato pride drugi, tretji itd. Mi drugi v drugih vrstah si začnemo hitro umivati kakor mucke s slino. Ali bistro oko vaditeljevo nas takoj opazi. »Pozor«, zadoni klic — nato pa pristopi naravnost k nam in že smo stali na levici. Izmed vseh telovadcev sta prišla

na desnico samo Anžičev Luka, Mlakarjev Dolfek, Bizarjev Matevžek in Logarjev Stanko. — Ko je bilo pregledovanje končano, postavi vaditelj omenjene štiri telovadce na oder in pravi:

»V celi moji četi imajo samo štirje dečki snažne roke, pristrižene in osnažene nohte, umit vrat in ušesa. Pri vseh drugih sem pa videl dolge nohte, umazane roke, vrat in ušesa. Pri nekaterih bi lahko vsejal po vratu repo, pognojil z ušesnim blatom, pa bi imenitno rasla. Sram vas bodi vse vkup! Poglejte te štiri, kako so snažni, beli in rdeči, veselje jih je gledati. Glejte, da se več kaj takega ne pripeti. Kakor se boste navadili v mladosti, tako boste znali v starosti. Ta nauk mojega učitelja si zapomnite vsi prav natančno.

Ko sem bil v IV. razredu, je imel novi učitelj to lepo, a tedaj za nas hudo navado, da je ogledoval vsako soboto ali pa ponedeljek naše roke, nohte, vrat in ušesa. Velikokrat, posebno pozimi, smo si morali pa še sezuti čevlje, da je ogledal še naše noge. Morate si misliti, da ni bilo vedno vse čisto. Vse umazance je pogнал na potok. Pa smo se prali in drgnili, velikokrat tudi s peskom, samo, da smo prišli čisti v šolo. Vsak se je moral pokazati, ako ni bil vrat ali ušesa ali roke čiste — je moral pa še ostati po pouku v šoli. Povabil je take na »knedelne«, kakor je rekel. — Pri tem nam je povedal, da so zdravniki našli pri otrokih v blatu za nohtmi — bacile jetike. Lahko si mislite, v kakšni nevarnosti so taki otroci. S takimi umazanimi rokami gredo jest, nosijo v usta kruh in drugo, potem ni čudno, da jih umrje toliko na jetiki. Prosim vas, umijte si pred vsako jedjo roke, posebno nohte. Te zadnje si pa obrežite vsaj vsak teden. Veste, da gledam nohte vsako soboto, torej si jih osnažite vsak petek. Tako se boste navadili, ta navada vam bo postala železna srajca, katere ne boste nikoli pozabili. In res. Že dolgo vrsto let sem iz šole — a še vedno si ob petkih strižem nohte, umivam si pa obraz, roke, vrat in ušesa, velikokrat pa tudi prsi — vsak dan z mrzlo vodo. Naj je zima še tako huda, voda je vedno mrzla. Postal sem utrjen tako, da se izlepa ne prehladim. Vsako leto sem prej kašljal celo zimo — od tistega časa pa, kar se umivam z mrzlo vodo — sem pa vedno zdrav. Seveda se umijem vsak teden z vročo vodo, da spravim vso nesnago s kože, a nazadnje mora biti vedno še mrzla voda po vrhu.

Hvaležen sem svojemu učitelju, da nas je navadil snage, saj to spada tudi k vzgoji. Zdrava duša more bivati le v zdravem, močnem telesu. Zato vam priporočam, dragi naraščajniki, storite tudi vi tako. Enkrat mi boste hvaležni. Da se pa boste laže privadili, bom pregledal vsako telovadno uro vse telovadce-naraščajnike. Tisti, kateri bo umazan — bo moral iti po vodo, pa se bo tu vpričo vseh moral umiti, pa če bo tudi v hudi zimi.«

Ko nam je vse to vaditelj povedal, nas je spustil domov. Sram nas je bilo, kakor še nikoli; zavidali smo one štiri tovariše, katere je pohvalil. Sklenili pa smo, ravnati se po nasvetu našega vaditelja. Od tistega časa ni našel vaditelj še nobenega umazanca. Njegova pohvala nas še bolj podžiga, da vztrajamo v dobrem. Velikokrat se je že zgodilo, da sem tekel nazaj domov, ko sem bil že napol pota, ko sem se spomnil svojih umazanih rok, vratu in ušes.

Med tem pogovorom smo prišli do vasi. Opomnil sem jih še, naj bodo stanovitni v dobrem, slušajo naj svojega vaditelja, da bodo enkrat z veseljem se spominjali svojih mladih dni v orlovski organizaciji.

Glazen pozdrav: »Bog živi!« in ločili smo se. In Ti!? Kako pa vzgajaš Ti sebi podložno mladino. Pojdi in stori enako kakor ta vaditelj!

Tekma orlovskega naraščaja

ljublanskega okrožja dne 15. avgusta v Ljubljani.

Srečna je misel naraščajskega prapora. Tudi naraščaju je treba ciljev. A za doseganje ciljev je treba vztrajnega dela, za priboritev naraščajskega prapora pa je treba zmage pri tekmi.

Kako živahno je bilo na trnovskem letnem telovadišču krog pol 8 zjutraj. Vse je mrgolelo. Tam je ravno mladeč izvajal vajo na drogu, tam zopet je naraščajnik skočil v višino, zopet druge je mladeč izvedel vajo na bradlji, sodniki pa so si skrivnostno pripovedovali zapažene napake in določevali ceno.

Kar zadovoljni moramo biti s temi tekmami. So zahtevale v prvi vrsti popolnoma izšolanega vaditelja, v drugi vrsti pa naraščaj in mladce, polne telovadskih vrlin. Za vrsto je bilo treba 12 mladcev in 12 naraščajnikov. Vsaka kategorija je tekmovala pod svojim vaditeljem. Tekmovale so 3 vrste: trnovska, D. M. poljska in šmartenska.

Začele so se tekme z redovnimi vajami. Posebno mladci so jih izvedli s strumnostjo in odločnostjo, ki je lastna tej starosti, pa tudi naraščajniki so pokazali nenavadno izvežbanost. Proste vaje so šle gladko, le premalo odrezano pri nekaterih. Najbolj zanimiva pa je bila tekma v poljubnih sestavah in v skupini. Kar občudovati je bilo iznajdljivost vaditeljev. Gledalec bi prisodil za težino in lepoto sestave, za lepoto izvedbe, kar več točk kakor je bilo dosegljivih, a sodniki so bili bolj strogi, vendar tudi ti niso prišli tekmovalcem hudo do živnega. Da so bili mladci boljši na orodju, to je kar razumljivo. Naraščajniki so pa bili zato hujši v skokih in teku. Nekateri so

dosegli naravnost sijajen čas. Ponašanje tekmovalcev je bilo vzurno, cprema brezhibna, tako da ni bilo komu kaj odbiti.

Od mladcev so bili najboljši D. M. poljski (91·21 odst.), od naraščaja pa trnovski (93 odst.). Ker se pa šteje uspeh mladcev in naraščaja skupaj, je dosegla prvenstvo in s tem prapor za eno leto vrsta Krakovo - Trnovo z 91·98 odst., drugi dve vrsti, D. M. Polje z 88·58 odst. in Šmartno s 87·73 odst. pa diplomo. Majhna razlika je med posameznimi vrstami, znamenje, kako pripravljene so bile vse. Najboljšega mladca in naraščajnika ima trnovska vrsta.

Trnovski vrsti moramo samo čestitati k dosegu prapora in želimo, da bi vedno ostal zvest zaobljubi na prapor, ki ga je storil ob predaji. Vaditelje vseh treh vrst pa postavljamo za zgled vsem drugim. Ti so odlično položili svoj izpit. Drugo leto, pa da bo več borcev za čast najboljšega, za prapor slave! Na delo! Bog živi!

Lax.

R. Trnovčan:

Straža pred Ljubljano.

Orlovske zgodbe iz našega gnezda.

1. Nedeljsko popoldne.

Pri nas je lepo. Vedno je lepo, poleti in pozimi. V drugih krajih solnce žge, pri nas sije toplo kot materina beseda. Drugod mraz ostro reže, pri nas le rahlo boža. Le včasih burja izvalovi, kot da se je spomnila daljnih, tujih krajev, kjer so dnevi mrzli in noči mrzle in ni solnca. Še dežuje pri nas tako kot bi nekdo tiho pel v megleni dan. Vsaj meni se zdi tako.

Ne vem, ali je vas legla k cesti, ali je cesta krenila mimo nje. Vas je vsa bela in rdeča med zelenim drevjem, pa tudi cesta je široka in bela kot da ne pelje v Korotan, ampak v raj.

V nedeljo popoldne je bilo, tisti čas, ko je povsod lepo. In ker je sijalo solnce, je bilo dvakrat lepo. Večernice so bile minule, a v zvoniku so še pritrkavali, tako mogočno in slovesno kot le v nedeljo.

Naraščaj je hrumel okoli Doma. Voditelja še ni bilo. Nekaj se jih je spravilo tja med hiše. Sredi gruč je stal Mihec, znan po treh vaseh okoli in še nekaj naprej. Saj so pravili, da ni hudoben, le tako kri ima, da ne more dati človeku miru. Zdaj je imel glavno besedo. Trije naraščajniki so stali krog njega in ga spoštljivo gledali kot človeka, ki je že veliko doživel in ima torej nekaj izkušenj. Sicer so mu sem in tja kaj ugovarjali, pa to je bilo le na videz. Ko se je pa pogovor obrnil na orlovsko stran, so si bili kmalu v laseh.

»Čez štirinajst dni nastopimo,« je zadovoljno pripomnil Vinko.

»Eh, kaj!« se je obregnil Mihec.

»Ti še vaj ne znaš!«

»Francelj je rekel, da ne boš nastopil,« se je vtaknil vmes Tinko.

»Misliš, da boš ti?«

»Seveda bom.«

»Kje imaš pa kroj?«

»Hlače že imam, blago za srajco so mama ravno včeraj kupili, čepico mi bo pa France dal.«

Mihec je za hip molčal, nato pa razsodil:

»Tako lep pa vseeno ne bo kot moj.«

»Nič ne de. Kaj ne veš, kaj so gospod kaplan rekli? Orličev ne sodimo po krojih. Ali si že pozabil?«

»Kako bo pozabil, ko ga ni nikoli k sestankom. K telovadbi tudi ne. Pa nastopil ne boš.«

»Bomo videli.«

Umolknil so. Tisti hip se je kladivo v zvoniku premaknilo, udarilo najprej zvonko štirikrat, nato še trikrat trdo kot bi Bog pisal obsodbo.

»Pojdimo, tri je,« se je zganil Vinko.

»Kar pojdite,« je menil Mihec.

»Kaj ti ne greš?«

»Ne ljubi se mi.«

Naslonil se je na zid izvlekel iz žepa cigareto in jo počasi prižgal.

»Kadil boš?« je osupnil Vinko.

»Zakaj pa ne.«

»Grdo je.«

Za hip so molčali. Nato je dejal Tinko žalostno:

»Tak boš kot Anžičev Janez, strgan boš hodil, pa pljuval boš po tleh!«

Mihec ni odgovoril ničesar, le dim mu je puhal v obraz.

»Srmdiš!« je vzkliknil Tinko, mencal oči in bežal k Domu. Jože in Vinko sta še nekaj časa gledala Mihca, nato sta tudi onadva odšla.

Vaditelj Francelj je že prišel. Kmalu je bilo okoli Doma vse tiho. Iz dvorane je včasih odjeknilo glasno povelje, oglasila se je pesem, krika pa ni bilo.

Mihec je ugasnil cigareto, vtaknil jo v žep in čakal.

Po cesti sta prihitela dva naraščajnika, Ciril in Stanko. Vsa zasopla sta hotela mimo Mihca v Dom. Mihec jima je stopil nasproti.

»Bog živi! Kaj ne greš k telovadbi?« se je ustavil Ciril.

»Ali ne veš, kaj sva se zmenila?«

»Aha, vem. Pa zdajle?«

- »Jaz grem zdaj.«
 »Telovadba je.«
 »Jaz tudi ne grem. Če enkrat manjkaš, te ne bodo izključili. Mene že trikrat ni bilo, pa me še niso.«
 Malo je pomislil Ciril, nato se je odločil:
 »Pa grem.«
 Zdaj je vprašal Stanko:
 »Kam pa gresta?«
 »Na Roje. Za kavke vem. Na vaših smrekah so. Pobrala jih bova.«
 »Smreke so naše.«
 »Kavke pa najine.«
 In Mihec in Ciril sta jo pobrisala.
 Stanko je pa premišljeval:
 »Smreke so naše, kavke tudi, ker so na naših smrekah, in če so naše, so tudi moje. Prav lahko jih pobrem.«
 In mesto k telovadbi, jo je popihal na Roje — — —
 Na vratih Doma so vzrasli štirje mladci. Preko ramen so nosili rogove. Popoldne je lepo, zakaj bi ne poskusili, kako pojo rogoví.
 »Kam udarimo?« je vprašal Baharjev Jože.
 »Kar skozi štulo na Roje!« je odločil Grogov France.
 »Pa eno vzdignimo,« je prigovarjal Janko.
 Preko vasi je jeknila pesem, da se je stresel vzduh in zvok je vzvalovil čez polja do Šmarne gore. Bolj in bolj je gnila pesem v polju in se vračala kot odmev:
 »Preljubo veselje, o kje si doma? — — —«

2. Roje, pa še nekaj zraven.

Za vasjo je polje, razmaknjeno v daljo do Save in cvetoče v mnogih barvah. Po polju se vije pot in po njej stopajo mladci. Rogovi jim pojo in kličejo v jasen dan, da odmeva od posavskih hribov. Lica so jim zardela, oči jim žare veselo in ponosno kot da trobijo k veliki zmagi.

»Dosti bo,« preseka molk Janko, ko so že četrtrič vprašali, kje je doma preljubo veselje.

»Še nazaj grede malo,« se je zadovoljil Jože.

»V petek so tekme,« je pričel France.

»Menda,« je prikimal Janko, ki ni bil poseben prijatelj telovadbe.

»Kaj bomo premišljevali,« se je razvnel Ivan, »Henrik bo prvi, boste videli, da bo.«

France in Jože sta molče prikimala, Janko je pa skomignil z ramení, češ, kaj me to briga.

»Koliko boš dosegel?« je boječe vprašal Jože Franceta.

»Bogve,« je menil ta v zadregi.

Tedaj je vzraslo pred njimi drevje, nekaj cvetočih lip s

šumečimi roji čebel in vmes par temnih smrek. Mladci so se ozrli, kam bi sedli. Pod najdebelejšo lipo je bil prostor kot nalašč za ta dan. Ves nedeljski je bil, poln cvetja in solnca, zelen in vabljev. Posedli so na tla in se vtopili v razgled.

Zbudilo jih je glasno prerekanje. Skočili so pokonci in se ogledali. Kakih deset korakov proč v senci črnih smrek so stali trije naraščajniki, Mihec, Stanko in Ciril. Stanko je slekel suknjo, zavihal rokave, v roki je držal palico, kos lesene veje, ki jo je menda mimogrede kje pobral, in ves rdeč in zasopel je pisano gledal svoja nasprotnika.

»Smreke so naše!« je kričal.

»Kar izruj jih in domov jih nesil!« je zbadal Mihec.

»Ne bom jih, kar tukaj naj stoje!«

»Smreke naj le stoje, le ti se poberi domov!«

»Ne grem.«

»Ne? Pa čakajmo.«

Mihec in Ciril sta sedla na tla. Mihec je izvlekel iz žepa konec cigarete in vžigalice in prižgal.

»Kadiš!« se je razhudil Stanko. »Gospodu kaplanu bom povedal.«

»Kar povej!«

»Izključili te bodo. Ne boš več pri Orlih.«

»Kaj zato! Saj bodo tebe tudi, ker te ni danes k telovadbi.«

In mogočno je puhnil dim v zrak. Stanko je pa v zadregi obstal. Pozabil je na telovadbo. Kaj pa zdaj?

»No, no! Kaj pa imate? Kje pa je danes telovadba?«

Mladci so stopili izza dreves med prepirljivce. Mihec in Ciril sta planila kvišku, Stanko pa se je obrnil in od začudenja spustil iz rok svoje leseno orožje.

»Kaj nimate danes telovadbe?«

Janko je vprašal s tako malomarnim glasom, da je Mihec mislil, da je najboljše, če vso stvar nekoliko na lepše obrne.

»Ne, danes je nimamo.«

»A tako. Zakaj pa ne?«

Mihec je pomislil, nato pa počasi razjasnil:

»Franceljna ni popoldne doma. V Ljubljano je šel.«

»A tako. Mi smo bili pa prej v Domu in je imel naraščaj telovadbo. Francelj jih je pa učil.«

Mihec je zardel v obraz in postrani pogledal, kod je najbližje na polje in proti vasi.

»Pa kadiš tudi!« je vzkipek France in izbil Mihcu cigareto iz rok in mu priložil eno okrog ušes.

»Marš domov!«

Mihcu so se ustna nabirala na jok, a zdaj se je hipoma okrenil in jo ucvrl preko polja.

»Sirova kazen, ampak drži pa bolj kot deset učiteljevih pridig,« je pripomnil Jože.

»Ali naj ga zato še hvalim?«

»Saj si prav naredil!« je miril Ivan.

»Kaj pa vidva?« se je obrnil France k Stankotu in Cirilu, ki sta preplašena čakala, kdaj dobita še onadva svoj delež. »Hitro v telovadnico, da ne zamudita vsega. Drugače se pomemimo s Franceljnom in gospodom kaplanom.«

Ni bilo treba dvakrat reči. Par skokov, bila sta na cesti in tekla sta proti vasi kot Vrhničani na Stadionu.

»Tako majhen, pa že kadil!« je godrnjal Ivan.

»Boš videl, dokler bo pri naraščaju, ne bo več!« je odločil France.

»Verjamem,« je potrdil Ivan.

Jože je pa že držal na ustnih rog. Ne da bi rekli besedo, so jih dvignili vsi in udarili v jasno staro pesem o preljubem veselju. Ko je pesem ugasnila v ozračju, trepetajočem v solncu, so plegli v travo.

»Danes štirinajst dni nastopimo,« je zahrepenel Ivan.

»Lepo bo,« se je zamislil Jože.

Pa niso vedeli dalje. V vsakem je bila sanja velikega dne, a je ni hotel pokazati kot bi se bal, da se vse svetlo pričakanje razblini v mrzlo brezbriznost vsakdanjosti.

Molčali so. Na lipi so šumele čebele v zveneči pesmi kot bi trepetalo listje.

Tišino je presekala zvonek klic:

»Hej, kje pa ste?«

Izza drevja se je pokazala majhna postava Prodlovega Jožkota. Zraven njega se je pa sklanjal še drug mladec, širok in velik, orjak proti Jožkotu.

»Trobite in trobite, a vas ni mogoče najti.«

Z veselimi klci so se pozdravili tovariši. Izpod drevja je zakipela pesem, kajti Prodlov Jožko je bil pevec, da malo takih.

Vstali so in odšli proti vasi. Peli so vso pot.

Star očanec je stal v Štuli pred hišo.

»Ti spak ti!« je dejal. »Kakor so mladi, urežejo jo pa dobro.«

In zadovoljno jim je pokimal.

Ko so prišli na glavno cesto, so utihnili.

»Da ne bo kakega ropota,« je pripomnil Janko.

Čez Veliko Trato je še sijalo solnce, da je gozd svetlo zelenel. Pa sence so legle čez hiše pod hribom in se iztegnile do cerkve. Posavski hribovi so pa žareli kot še v jutranjem solncu.

»Moram domov,« se je prvi oprostil Grogov France.

»Saj gremo mi tudi.«

»Bog živi!«

»Bog živi!«

Razkropili so se na vse strani.

Ko je šel France mimo Mihčevega doma, so se oglasili pred hišo oče:

»Kaj si pa imel z našim danes na Rojah, ali kje je že bilo?«

»Kadil je, sem pa — — —« se je izgovarjal France.

»Aha že dobro! Kadar ga boš tako videl, mu jih le naloži. Če mene ne uboga, naj ga pa drugi uče. Ti prebita reč ti! Meni se pa doma nalaže nekaj vse drugega. Čakaj no!«

In lomastili so v hišo — — —

(Dalje.)

J. Langerholc.

Kdo bi bil zmeraj doma!

Prav res! Kdo bi zmeraj bil doma! Danes, v času urnih aeroplanov in brzih avtomobilov, danes, ko nam je železnica že skoro prepočasna: kdo bi zmeraj bil doma!

Izleti so danes moderni. Šole vodijo svoje učence ven iz svojih zaduhlih prostorov v prelepo naravo Stvarnikovo, mladi Orlič in tudi -ičice sanjajo še letos o lanskem izletu, skoro vsa društva poskrbe svojim članom vsako leto vsaj po en izlet.

Izleti so pa tudi potrebni. Telo se okrepi, pljuča pridejo do svežega zraka, duh pa uživa neizmerno bogastvo, ko mimo grede bere iz nikdar prebrane knjige prirode in iz enako lepe knjige zemljepisja, zraven pa prisluškuje tajnim glasovom zgodovine.

Vsak izlet naj bo zate šola. V šoli pa moraš nekaj znati. Zato ti bom napisal nekaj vrstic, ki ti bodo pri znanju v šoli izletov mnogo koristile. In to ne samo letos, ampak vsako leto. Mogoče prihodnje leto še bolj.

1. Čemu na izlete?

Svet ima še vedno mnogo nergačev, ki v izletih vidijo samo postopanje in zapravljanje. Doma v gostilni sedeti, denar zapravljati, preklinjati in prepirati se, vdihovati vase tisto pest sprijenega zraka: to se jim zdi pametno, modro, potrebno, na izlete hoditi pa neumnost, zapravljanje in postopanje. Seveda so tega naziranja najbolj krivi tisti »izletniki«, — med »ušesca« smo jih dali, to ne pomeni nič dobrega — ki hodijo na izlete po znanem navodilu nekega Ogra: cerkve si ogledajo od zunaj, gore od spodaj, oštarije pa od znotraj.

Med te sorte bando se mi ne smete nikdar zapisati, če hočete, da bodo vaši izleti za vas res koristni.

Čemu bomo šli torej na izlete?

Mnogi radi zdravja. To so zlasti izletniki iz mest. Pisarne in tovarne jim kvarijo zdravje, zato pa pohite ven iz mestnega zidovja, v preljubi sveži zrak, na žarko, svetlo solnce. Doma ne vidijo solnca, doma se niti pošteno prestopiti ne smejo, če nečejo, da koj se oglasi jih sto: »Mir! Štorklja, neroda, hoho!« Zunaj se vsaj pošteno in brez strahu razgibljejo. Tu se jim spet prebudi že skoro zaspala mestna kri, šine jim v obledela lica in jih jim pobarva, da so spet zdravim ljudem vsaj od daleč podobni.

Nam, ki prebivamo v zdravem zraku na kmetih, za sveži zrak in dobrodejne solnčne žarke ni toliko mar. A vseeno gremo radi na izlete. Gremo pa zato, da se kaj naučimo, kar seveda tudi tistim ni prepovedano, ki hodijo na izlete radi zdravja.

Vsak izmed nas mora poznati svojo domovino. Res je, da ima to nalogo zemljepisje v šoli, da lahko svojo domovino spoznamo tudi iz knjig in iz popisov. Ali povem vam, slabo pozna svojo domovino, kdor jo pozna samo po zemljevidu in po knjigi. Ne samo slabo, nič je ne pozna.

Pripovedujte komurkoli o lepoti Bleda. Poslušal vas bo, vedel pa ne bo nič. Popisujte doma vašemu Tončku slap Savice, krasoto Peričnika. Slišal bo nekaj besed in to bo vse. Pač, malo več. Mikalo ga bo, da bi sam vse to videl. In potem bo dobil šele pravo predstavo o Bledu, o Savici, o Peričniku. Beseda ne more podati tega, kar vidi oko, kar občuti duša.

Lepota je pa samo za oči.

Mi bi pa na izletih radi še kaj drugega videli. Vsakega kmetiškega sinu bo zanimalo, kako drugod polje obdelujejo, kakšna je zemlja, kakšna je živina, tudi kakšni so domovi in kakšni so ljudje. Na takih potih vidimo lahko razne gospodarske naprave, ki jih pri nas še nimamo. Lahko o njih natančneje pripovedujemo, kako in kaj, ali bi bile za nas primerne, koristne, kako bi si jih napravili. Lahko si ogledamo od blizu kako večje tovarniško podjetje, da vidimo kako trda roka delavca trpina pomaga bogastvu podjetnega bogatina ali celo cele družbe bogatinov.

Mnogi kraji naše zemlje imajo svojo zgodovinsko znamenitost. Razni Tabori nas spominjajo na boje s Turki. Razne cerkve s svojimi starodavnimi slikami nam govore, koliko so naši predniki storili za umetnost. Tu in tam najdeš rojstni dom naših slavnih rojakov, govoriš z njihovimi sorodniki, vidiš kraje, ki so jih popisali in opevali v svojih delih. Če te zanese noža na pokopališče, poglej, kako tam skrbe za grobove svojih dragih. Mogoče bolj ko pri vas, mogoče manj. Tudi pokopališče nam mnogo pove: Kakšni ljudje so tam kdaj živeli, pa tudi kakšni ljudje zdaj žive.

Presveto Srce Jezusovo

Ti objemi v svoji božji ljubezni ves mladi rod, da bo hodil po stopinjah, katere si zalil Ti s svojo krvjo, in da bo samo Tvoj, ves Tvoj, vedno.

Marsikaj bi rad kupil, pa ne veš, kje bi dobil. Na mnogih izletih se ti nudi prilika, da dobiš zaželeno stvar v roke. Rad bi kaj prodal, pa ne dobiš odjemalca. Na takem potu boš mogoče zvedel zanj.

Tudi versko življenje ljudstva lahko precej natanko preštudiraš. Cerkve v slabem stanju, napol porušene kapelice, križi ob cestah, ki ne morejo ne vstati ne pasti: vse to govori, koliko kaže ura verskega življenja v dotičnem kraju. Lepi oltarji, čedna znamenja, skrb za križe ob potih ti pa govore spet drugačno besedo.

Zdaj veš, da se na izletih mnogo vidi. Pa tudi mnogo nauči. Samo eno je treba: gledati. Dar opazovanja moraš imeti. Če ga nimaš, glej, da ga pridobiš. Gledati, opazovati vse strani življenja, to je užitek na izletih.

Videl boš pa lahko še več, kakor sem ti povedal. Vsako oko ima svojega slikarja...

Jan. L.

Kaj in kako naj pišem?

Na prvo vprašanje je bolj težko odgovoriti.

Rekel ti bom najprej: Loti se tega, kar te veseli. Tako bo najbolj prav.

Ce se čutiš pesnika, loti se pesništva. Kakšna jim bodi vsebina, ti ne morem predpisovati. Kakšna jim bodi oblika, se pa lahko poučiš iz knjige, ki je pred kratkim zagledala beli dan in se ji pravi »Stihoslovje«. Mladim pesnikom-začetnikom gotovo potrebna in koristna knjiga.

Morebiti te mikajo povesti.

Lepo. Dobrih pripovednikov nam vedno manjka in vedno jih radi poslušamo. Tudi tebe bomo veseli, če se jim boš pridružil.

Vadi se v pripovedovanju ne samo s tem, da bereš to, kar so nam že drugi napisali, ampak tudi s tem, da sam primeš za pero in poskušaš kaj primernega napisati. Seveda, da s svojimi prvenci ne boš silil v javnost. Zase jih lahko ohraniš, tudi jih lahko včasih pogledaš, celo učiš se lahko iz njih, kakšen pisatelj ne sme biti.

Mogoče bo prišel čas, ko boš svojo prvo pisateljsko kramo izročil objemom žgočega plamena in jo neusmiljeno sežgal. Sežgal! Strašna beseda. A nič se ne boji! Sam Prešeren je sežgal več svojih prvencev. Tudi o Medvedu beremo nekaj takega. In če bi stopili pred tebe vsi duševni delavci, živi in mrtvi, in bi ti pokazali svoja sežgana dela, bi se ti gotovo ne mogel načuditi.

Poskušaj pa kot prihodnji pripovedni pisatelj nekako takole:

Preberi kako pripovedko, pa jo zapiši lepo po svoje. Vzemi pesem pripovedne vsebine, pa jo predelaj v povest. Poslušaj ljudi, ki pripovedujejo dogodke iz svojega življenja: nesrečo, ki jih je zadela; kako so nesreči ušli; strah, ki so ga prestali; sestanek s prijateljem. To popiši, kakor si si zapomnil. Poskusi popisati, kar si sam doživel. Mogoče že pišeš svoj dnevnik; tudi ta ne bo brez koristi zate.

Take in podobne reči boš pisal ob času, ko se boš pripravljal na pisateljski poklic. A vse to ohrani lepo zase. Kvečjemu kak znamenitejši dogodek bi lahko poslal v časopise, med dnevne novice. A to naj bo res dogodek, o katerem bodo ljudje radi slišali, ne samo kakšni malopomembni vaški ali tudi društveni prepiri.

V prvih svojih proizvodih ti ni treba biti predolg. Dolgost povesti ni še znamenje, da je povest tudi dobra. Kdor hoče pisati daljše povesti, mora že nekaj znati. Gledati mora, kako bo dejanje v svojih povestih vodil in vladal tako, da ne bodo ljudje že v začetku znali in vedeli, kakšen bo konec. Ni treba, da bi bil nejasen v besedah, vse povesti naenkrat pa le ne smeš odkriti radovednežem.

Za vajo beri daljše povesti Jurčiča, Finžgarja, Detela, Preglja in drugih. Videl boš, kako vodijo svoje junake od boja do boja, od dejanja do dejanja, dokler ne zmagajo ali ne omagajo pod silo razmer. Vsak junak ima svoje delo in ga svojim močem in zmocnostim primerno izvršuje pred našimi duševnimi očmi. Mi pa tako rekoč z njimi delamo, z njimi živimo, z njimi padamo, z njimi se dvigamo.

Dokler bodo tvoj vzor roparske povesti, dokler ti bodo hodili po glavi strahovi in dokler bodo tvojo domišljijo begale razne pošasti, toliko časa ne hiti na dan s svojimi povestmi. Boš videl, da je tako prav.

Večidel vsi pisatelji delajo za svoje povesti načrte, osnove. Preden se povesti lotijo, morajo že vsaj deloma vedeti, kako se bo dejanje razvijalo. Ta razvoj si v kratkih besedah napišejo na list papirja, navadno v svoj zapisnik. To je načrt povesti. Tak načrt si vselej naredi tudi ti, pa ti gotovo ne bo žal.

Mnogo jih je pa, ki nad povestmi in pesnitvami zmagujejo z glavo in pravijo: To ni vse skupaj nič! Pišite o gospodarstvu, lotite se zgodovine, pokažite nam našo zemljo, odkrivajte nam čuda elektrike...

Midva bova pa rekla: Oboje je potrebno.

Gospodarstvo, zgodovina, zemljepis, prirodoslovje, prirodo-pisje in drugo: povsod najdete bogatih zakladov zlasti za bodoče fantovske večere. Pa se v leposlovju dobi tudi dosti lepega in primernegega. Zato bomo gojili oboje.

Ker govorimo že o načrtih, pa še nekaj drugega poslušajte!

Če se vam zdi preveč, da bi se vpisali v mojo pisateljsko šolo, se boste pa vpisali vsaj v društveno predavateljsko. Če hočete pri fantovskih večerih razbremeniti svojega voditelja, če mu hočete narediti par hipov veselja, prevzemite sami kratka predavanja iz katerekoli tvarine. Ta predavanja pa vselej tudi spišite, četudi ne boste oddali svojih del v tiskarno; tudi kot predavatelji morate biti kolikor toliko pisatelji. Ni drugače!

Kako bi naredili vi tale predavanja? Letošnje Mohorjeve knjige (splošno in vsaka posebej). Kaj mi je vseč na zgodovinskih junakih: Aleksandru Velikem, Cezarju, Napoleonu? Kaj mi na njih ni vseč? Naš zadnji nastop v...? Najvažnejši dogodki lanskega leta (v organizaciji, v okraju, svetovni). Zakaj smo proti alkoholu? Kaj pa tobak? Dostojno vedenje v medsebojnem občevarju (fantje med seboj, dekleta med seboj, fantje in dekleta). Kako hodimo v gore? Zakaj na gore? Zdravniki in mazači (iz skušnje).

Tu imate nekaj tvarine. Kako bi vi to tvarino obdelali za predavanja?

Na vsako predavanje se mora pripraviti predavatelj, pa tudi poslušalci. Kako? Seči morate po primernih knjigah, mogoče tudi po časopisih. Če ne veš, kje bi dobil primerne gradiva, obrni se na voditelja. Prav je, če mu tudi spisano predavanje pokažeš, preden nastopiš.

Pri nastopu lahko bereš (samo gladko, stokanje je prepovedano!) ali pa presto govoriš. Bodi dosti glasan, pa ne prehiter. Pa tudi predolg ne smeš biti.

Preden se lotiš predavanja, si za vsako svoje delo napravi načrt. Kako se tak načrt naredi, ti bom pa podal par zgledov. Napraviti imaš predavanje: »Aleksander Veliki.« (Kaj mi je vseč na njem, kaj ne?)

Vir, iz katerega boš zajemal, bo predvsem »Občna zgodovina«, sp. Josip Stare, izdala družba sv. Mohorja v Celovcu. Pa ne smeš kar kratko in malo dotičnih strani prepisati. S tem bi svoje naloge ne naredil dobro. Načrt, po katerem boš delal, bo približno takle:

Uvod: Kdo je bil Aleksander Veliki?

Vsebina: A. Kaj mi je na njem vseč?

1. njegova vzgoja;
2. njegovo junaštvo;
3. njegova ljudomilost (ravnanje z. vojaki, ravnanje z ujetim Darijem).

B. Kaj mi ni vseč?

1. zatajil je svoj rod in se preveč vdal azijskim razvadam;
2. premalo državniške modrosti je imel — tako državi ni poskrbel za postavnega naslednika; država je po njegovi smrti propadla.

Konec: Poudarimo n. pr. prvo njegovo napako z ozirom na sedanje časovne razmere — ali pa drugo z ozirom na gospodarske razmere v organizaciji.

Ali pa imaš narediti predavanje »Zakaj smo proti alkoholu?«

Snovi imaš zadosti v listih: Sveta Vojska, Zdravje, Prerod; mnogo boš lahko vzel iz lastne izkušnje. Vse to boš povzel v svoje predavanje morebiti po sledečem načrtu:

Začetek: Alkoholizem je strašna ljudska bolezen. Zoper bolezni pa se moramo boriti.

Razprava: A. Alkohol in gospodarstvo: Kjer alkohol vlada, vse razpada: grunti gredo na boben; zavest dela izginja, nepotrebni berači - alkoholiki.

B. Alkohol in zdravstvo: Pijancu pešajo telesne in duševne moči. Pijanci in zavarovanje za življenje. Pijanci in umobolnice.

C. Alkohol in človeško dostojanstvo: Pijanec izgubi ves ugled pri ljudeh; imajo ga za norega, čednostno življenje peša...

Konec: Zato v boj zoper alkohol!

Seveda lahko napraviš tudi še drugačen načrt!

S pomočjo načrta, ki si ga boš napravil, boš lahko izdelal vsako predavanje. — Tako boš postal dober predavatelj. Od predavatelja pa ni več daleč do pisatelja. Bodi pa eno ali drugo: Vselej glej, da boš svojemu narodu nudil dobro in zdravo hrano.

Br. Nardžić.

Pravljice ameriških otrok.

Bil sem v nekem ameriškem mestu, ki ima tako čudno ime, da bi ga vi še brati ne znali, zato ga rajši ne zapišem. Šel sem malo na izprehod, ker so bili moji opravki že urejeni, pa je bilo treba še nekaj ur počakati na odhod vlaka.

Ko hodim tako po mestu, zapazim na nekem dvorišču pred šolo gručo otrok, ki si pripovedujejo pravljice. Velika radovednost me je prijela za ušesa in me gnala med otroke. Prosil sem za dovoljenje, da smem poslušati, in so mi prav radi dovolili.

Na vrsti je bila ravno deklica Ančka in je pripovedovala takole:

Lonec zlata.

Vila je imela čuvati lonec zlata tam ob koncu božje mavrice.

Nekega dne je bila z doma, pa je nekdo ukradel lonec in ga skril.

Uboga vila je bila silno žalostna.

Morala je iti in povedati slabo novico svojemu kralju.

»Tako se mora najti,« je rekel kralj. »Brž pokličite vetrove, moje poslanca!«

Vetrovi so prišli in so se poklonili kralju.

»Pojdite,« je naročil kralj, »in pogledajte vsepovsod, dokler ne najdete lonca sè zlatom.«

»O morje,« je rekel veter, »ali imaš ti lonec zlata?«

»Zzz zzz zzz« so odgovorili valovi, »nak, lonca zlata ni v morju.«

In vetrovi, kraljevi poslanca, so tekli v gozd.

»O, drevesa, ali imate ve lonec zlata?« Tako so vprašali.

Pa drevesa so bila zaspala.

»Ššš ššš ššš« so odgovorila in zamahnila z vejami.

»Dvignite veje!« so ukazali vetrovi.

Drevesa so dvignila veje in lonec zlata se je zasvetil skozi listje drevesa, ki se mu pravi topol.

Vse od takrat mora topol zmerom držati veje kvišku, da ne more nobene reči skriti pod seboj.

In lonec zlata je prišel nazaj na svoje mesto na koncu božje mavrice.

Ančka je končala in vsi otroci so rekli, da je lepa njena pravljica.

»Jaz znam lepšo,« se je pohvalil in priporočil Jakec.

»Pa jo povej,« je rekla Ančka in majčkeno zavihala nasek. Jakec je pa začel in pripovedoval takole:

Kakšne sanje je imela Nelica.

Nelica je živela na kmetih.

Nekega dne je vzela s seboj majhno sestrico Pikico in sta se šli igrat na seno pod kozolec.

Igrali sta se in igrali, dokler ni obeh premagal spanec.

Nelica je imela čudne sanje.

Prišla je debela rdeča stara kokoš, in ji rekla:

»Ko-ko-ko-dajsk! Kaj pa je tisto zraven tebe na senu, Neli?«

»Kaj naj bi bilo,« je rekla Nelica, »to je moja mala sestrice Pika.«

»Ali zna brskati po zemlji in iskati črve? Ali zna čivkati: čiv, čiv, čiv?«

»O, kaj še!« je odgovorila Nelica. »Za noben denar ne bi jedla črvov. In samo joka, kadar je lačna, čiv, čiv, čiv pa nikoli ne pravi.«

»Hm, to je pa čuden otrok. Jaz bi že ne dala zanjo enega svojega piška.«

Potem je prišla bela raca.

»Kvak, kvak, kvak! Daj no, da pogledam tvojo majčkeno sestrico,« je rekla.

»Kar poglej,« je odgovorila Nelica.

»O, kakšne čudne noge ima. Meni se zdi, da ne zna dobro plavati.«

»Seveda ne,« je dejala Nelica. »Saj še hoditi ne more, plavati pa sploh ne zna.«

»Hm, jaz bi že ne dala svoje male racke za njo. Vsi moji otročki znajo dobro plavati.«

»Be-be-e-e,« je rekla stara ovca v belem volnenem kožuhi in pristopila bliže. »Jaz bi tudi rada videla tvojo malo sestrico. Ali ima mehko belo volno čez in čez po životu?«

»Ne, kaj pa vendar misliš?« je odgovorila Nelica.

»In samo dve nogi ima?«

»Kajpada, samo dve,« je pritrdila Nelica.

»No, potem je moj jagenjček dvakrat toliko vreden kot tvoja neumna Pikica. Že vidim, da ne bo kupčije med nama.«

»Mijav, mijav, mijav,« se je zaslišalo na drugem koncu in velika muca je skočila iz kota, da bi si od blizu ogledala Pikico.

»Ali zna loviti miši?« je vprašala.

»Ne!« je povedala Nelica. »Kako jih bo lovila, če se jih še boji!«

»Pokaži mi njene šapice in krempljce!«

»Kako bom, ko nima ne šapic in ne krempljcev? Poglej, ima samo drobne prste.«

»Hm, saj res. Prav vseč mi je tvoja Pikica. Mislím, da bi kar dala zanjo eno svojo majčkeno mačico.«

»O ne!« je zavpila Nelica. »Saj moja Pikica ni nikomur na prodaj. Rajši jo imam, ko vse piške, racke, jagenjčke in mucke celega sveta.«

Ali muca je zagrabila Pikico za obleko, kakor bi hotela otroka odnesti.

Pikica je zakričala in Nelica se je zbudila. Smejala se je, ko se je spomnila svojih neumnih sanj. Tam v kotu je res ležala velika muca in spala.

»Hm, muca,« je rekla Nelica, »moje Pikice pa le nisi dobila!« —

Jakec je prenehal in otroci so rekli, da je bilo njegove pravlјice prehitro konec, tako zelo je bila lepa.

»Tudi moja je zelo lepa,« se je brž ponudila Marica.

Vsi so uprli vanjo oči in te oči so govorile:

»Kar povej, bomo potlej videli.«

In Marica je začela:

Dva lisjaka.

Nekoč sta bila dva lisjaka, ki sta skupaj živela v velikem gozdu. V vsem svojem življenju nista izgovorila drug drugemu žal besede.

In tako je lepega dne dejal en lisjak drugemu v prav vljudnem lisjaškem jeziku: »Ljubček moj, dajva se skregati!«

»Čisto prav,« je odgovoril drugi, »kakor te je volja, bratec moj. Ampak, kako se to napravi?«

»O, to ne more biti težko,« je rekel prvi, »ljudje po svetu si kar meni nič tebi nič planejo v lase in imajo tako prijetno zabavo. Zakaj bi tudi midva ne tako?«

In sta začela na vse mogoče načine, kako bi se mogla skregati, pa jima ni šlo in ni. Šaj sami spoznate, da sta bila za prepir preveč vljudna. Vsako reč sta dala drug drugemu prav.

Nazadnje je eden prinesel dva gladka okrogla kamna.

»Takole,« je dejal bratcu lisjaku, »reci, da sta tvoja, jaz pa porečem, da sta moja. Tako se lahko prepirava zaradi kamnov in se tepeva in praskava, da bo res imenitno in se nama bo krasno godilo. Jaz začnem. Ta dva kamna sta moja.«

»Čisto prav,« je odgovoril drugi, »Bog naj ti jih blagoslovi.«

»Ampak ti moraš reči, da ne. Na ta način se ne bova nikoli skregala,« je popravljaj prvi lisjak. »Ali še tega ne veš, da morata biti za prepir vedno dva? Dajva začeti od kraja!«

In sta še enkrat poizkusila.

»Ti, ves tale gozd je moj.«

»Oh, ali res!« je zavzet vzkliknil drugi. »Le, kaj potem delam jaz tukaj. Pa saj precej odidem, da si poiščem drugo stanovanje.«

»Ne, pa ne,« je odgovoril prvi. »Prav nikamor mi ne poi-deš. Moj bratec si in tega gozda imava vsak enako. Kar je moje, je tvoje in kar je tvoje, je moje.«

Tako sta se nehala prepirati in nista potem nikoli več poskušala.

Marica je ponosno pogledala po drugih in vsi so bili zadovoljni z njeno pripovedko.

Potem so gledali, če se bo še kdo oglasil. In res se je ponudil Franček in pričel pripovedovati:

Balonček in pahljača.

Nan Kin in Tsi Nan sta bili dve kitajski deklici.

Hoteli sta iti daleč od doma, da bi si ogledali, kakšen je svet drugod.

»Kar pojdita,« jima je rekel oče, »ampak kadar se vrnete, mi mora ena prinesiti ognja v papirju, druga pa vetra v papirju.

Če mi ne moreta teh reči prinesiti, ne smeta nikoli več priti nazaj domov.«

Nan Kin in Tsi Nan sta bili tako veseli očetovega dovoljenja, da sta brž obljubili in bi hoteli obljubiti še več, če, bi bil oče zahteval. Še na misel jima ni prišlo, kako težko je izpolniti take obljube.

Tako sta šli in hodili, hodili, hodili. Potem so jima bile noge trudne.

»Počijva nekoliko,« je rekla Nan Kin.

Ko sta počivali, sta se spomnili svoje obljube in sta začeli jokati.

»Nikoli ne smeva nazaj domov,« je zastokala Tsi Nan.

»Saj veš, da ne moreva prinesiti ognja v papirju.«

»Seveda ne,« je pritrdila Nan Kin, »pa tudi vetra ne moreva zaviti v papir.«

Pa je prišla po cesti mimo lepa gozdna vila.

»Zakaj sta žalostni? Zakaj jokata?« Tako ju je vprašala.

»Morebiti vama lahko pomagam.«

»Ne, ne, ne! Ne moreš nama pomagati, res ne,« sta odgovorili deklici. Potem sta vili vse povedali zavoljo obljube.

»Pojdita z mano,« je rekla vila, »prav gotovo vama lahko pomagam.«

Deklici sta šli ž njo v krasno palačo. Ko sta se nekoliko odpočili, je rekla vila: »Na, Nan Kin, to je zate.«

Dala ji je papirnat balonček in dostavila:

»Prižgi svečo v balončku. Tako lahko prineseš očetu ognja v papirju, ali ne?«

»O, o, o!« je vzliknila Nan Kin. »Ampak kaj bo naredila uboga Tsi Nan? Saj ne more nositi vetra v papirju.«

»Lahko, lahko,« je odgovorila vila. »Na, Tsi Nan, tu je nekaj zate.«

Dala ji je pahljačo in jo poučila:

»Mahaj s to pahljačo po zraku, pa boš imela veter v papirju.«

»Hvala, vila, lepa hvala, dobra vila!« sta se priklonili deklici in šli radostni svojo pot...

*

Tudi ta pravljica je bila vsem prav všeč, meni pa še najbolj. Potem pa niso imeli otroci nič več časa, zvonec jih je poklical v šolo. Pa tudi jaz nisem nič več utegnil, ura me je klicala na vlak. Samo toliko smo se še mogli pomeniti, da bomo zopet prišli skupaj, kadar bomo utegnili, in bomo pripovedovali in poslušali še nove pravljice. Pa so mi ameriški otroci rekli, da jim bom moral povedati tudi kakšno evropsko pravljico. Tega sem se ustrašil, ker prav nobene ne

vem. Kadar mi bo katera prišla na misel, bom takoj šel zopet v tisto mesto in jo bom povedal otrokom. Potem bom pa zopet poslušal njihove pravljice in vse sproti zapisal za — »Orliča«.
— Bog živi!

Prof. Fr. Pengov.

Sinica.

Ko je Bog ustvaril svet, je določil vsaki ptici svojo hrano in sinici bučne pečke. Ta je bila vesela nad tako sladko pičo, ni pa pomislila, kako težko je dobiti pečke iz trdih plodov. Ko je šla po svetu in prišla na polje, kjer je bilo mnogo bučevja, je hotela odpreti plodove kar s svojim kljunom; toda zastonj se je ubijala, buče so bile pretrde. Zato je morala utolažiti glad z majhnimi mušicami. Tako je životarila, dokler ni prišel na zemljo božji Sin Jezus Kristus; njemu potoži sinica svojo stisko in ga poprosi, naj bi ji vendar napravil luknjo v buče, da si more vzeti pečke iz njih. Kristus usliši prošnjo in napravi luknjo v veliko in lepo bučo; skozi to zleze kmalu sinca in poje s slastjo vse pečke. Od tega časa poletava sinica od buče do buče in išče take, ki bi imele luknjo; vanjo zleze in se nasiti. Ker je bila pa pozabila prositi Kristusa, da bi ji naredil dve luknji, eno za vhod, drugo pa za izhod, jo zasačijo večkrat otroci, ko sedi ravno v buči, in jo vjamejo.

Prof. Fr. Pengov.

Marija in želva.

V nebesih so obhajali nekega dne velik praznik v čast presvete Device Marije. Vse živali zemlje so bile povabljene na slavlje. Le želva, ki ne prehodi dolgih potov na dan, ni vedela, kako bi mogla priti tako visoko navzgor. Zato poprosi jastreba, da naj jo vzame seboj. Jastreb privoli in želva se vsede na njegov hrbet. Toda ko pride hudobna ptica v sinjo višavo, spusti ubogo želvo nalašč doli; ta pade na skalo in se razdrobi na tisoč koscev. Tedaj stopi sveta Devica iz neba doli, zbere raztresene kosce želve, ji da zopet življenje in jo obsuje s tisočnimi blagoslovi. Jastreba pa prekolne za večno.

Od takrat nosi želva ščit, sestavljen nalik mozaiku iz mnogih ploščic, časih silno krasnih; jastreb pa prinaša nesreče, kjerkoli se prikaže. Večkrat pahne v brezno otroka ali ovco, navadno pa žre samo mrhovino. Kadar pa pogine, se nihče ne dotakne njegovega trupla, celo mravlje ga ne marajo; gabi se jim.

Kakšen bodi Orlič?

(Napisal vodja naraščaja.)

Kadar razmišljam o Orličih, mi vedno vstaja v duhu slika sv. Jurija, ki se bori z zmajem. Dvoje misli razberem iz te slike. Prva je duhovna, druga telesna. Za pravo borbo mora imeti vsakdo cilj in drugič dovelj moči. Tako tudi Orlič!

Cilj je: da postane dober, plemenit, veren katoličan.

Moč: daje jo telovadba, igre, izobrazba, sestanki. Da postanem dober, moram to spoznati in to hoteti doseči. Odtod prevelika važnost organizacije, družbe prijateljev, ki imajo skupen cilj in se bore zanj. Treba je imeti torej to globlje spoznanje: zakaj sem Orlič? Vsaj niso vsi Orliči. Zakaj sem jaz? Vsakdo takoj vidi, da je lažje biti dober, ako jih je več skupaj dobrih, ako sliši vedno samo dobro, dela z drugimi samo dobro, kakor pa, če je s slabimi, ki ga potegnejo za seboj. Seveda pa si mora on sčasoma ustvariti to prepričanje, da mora biti povsod dober. To je uspeh organizacije. Ako drugi tovariši kadijo cigarete, pijejo vino, jaz pa vem, da to meni škodi, da si uničujem zdravje, zlasti pa, ako sem abstinent, jaz ne bom pil, ker imam to spoznanje in voljo — ne maram delati slabo sebi.

To moč vam ustvarja telovadba. Zdravo telo je bolj odporno proti slabim razvadam in nekako manj lahkomišelnih potreb občuti in zahteva. Ono hoče se veseliti v zdravju, v lepem čednostnem življenju, v urjenju telesnih sil in duh potem ne bo počival. Laže bo delal in z večjo vztrajnostjo in uspehom.

Takšen naj bi bil Orlič. Druge misli bom pa še zapisal ob priliki.

Kakšna bodi pa Orličica?

(Napisala sestra Anica.)

O deklici vsakdo misli takole: to je tiha, postrežljiva, pobožna, ljubeča. Pa ni tako, kajne mala Orličica? To je že uspeh zelo dobre vzgoje, deloma doma, deloma v šoli in zelo pogosto orl. organizacije.

Tiha. Katera mnogo govori, ni priljubljena. Gostobesednost še ni živahnost in znamenje veselja. O sestrice, da bi me včasih dale besede na tehtnico, nič se ne bi premaknila, tako so prazne. Pa saj vas ne obtožujem, tako mislim, ko razmišljam samo sebe.

Postrežljiva. To pa smo, boste dejale. Zakaj ne! Doma pomagajte mami v kuhinji, pometate sobe, prinašate vodo in še kaj. Pa ko bi se ve pogledale v ogledalo, ne ko si napravljate frizurico (morda celo »bubi«!), ampak, ko vam mamica

reče: Tončka, primi za pomivavko, Tinka, nesi to k sosedovim, itd. Postrežljivost ni toliko v rokah, ko v srcu, ki hrepeni po tem, da je drugim dober, še preden ga on naprosi za pomoč.

P o b o ž n a. To ste. Velikokrat ste v cerkvi in pri molitvi ne zaspate tako brzo, ko vaši bratci Orličiči. No, ne sodimo preveč. Ali pa rade same od sebe molimo? Ali molimo tudi tedaj, ko nas nihče ne gleda? Ali gremo v cerkev k Mariji sploh kedaj, razven ob nedeljah? In kakšen je odsev naše pobožnosti — ali smo boljše kot naše vrstnice Sokolice?

Ljubljanski vladika dr. A. B. Jeglič na potovanju.
(Na levi stoji urednik orl. lista »Mladost«, tajnik J. Jagodic.)

L j u b e č a. — Deklica ima po navadi več ljubezni. Pa jo tudi bolj razsiplje. Vsako ima za prijateljico in »samo njej« vse razodene. Pa razpade to »večno prijateljstvo« in sklene zopet novo. Čuvaj, dragica, svojo ljubezen. Ne govori o njej! Tudi s prijateljicami ne, da ne dozoriš prezgodaj in te bo pogazila sila življenja. Orličica si mora vzgojiti ljubezen, ki naj bo dobra in ljubeča do bližnjega v trpljenju, srečo dekliske ljubezni pa hrani in čuvaj, ko postaneš Orlica.

Pozdravljene, sestrice Orličice!

Nove knjige.

Izpit za mladce. Izdala Orl. Podzveza. Navodila za višji naraščaj in tvarina za izpit. S to knjižico je odlikovan zlasti naraščaj; mladci pa bodo pridno študirali in tekmovali kdo bo boljši.

Sv. Alojzij Gonzaga. Spisal dr. Jože Debevec. To je gotovo najlepša mladinska knjiga kar jih imamo. Ne bi smelo biti nobenega Orliča in Orličice, ki je ne bi imela, ali vsaj prebirala. Stane malo in ima veliko lepih slik. Naroča se na naslov: Jezuitje, Ljubljana, Zrinskega cesta 9. — Zelo toplo priporočamo.

Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Poljanski nasip 10/70, pošlje vsakemu naročniku »Orliča« zajemljiv cenik brezplačno. Napiši dopisnico in jo pošlji na zgornji naslov. Ne pozabi pa svojega naslova pripisati!

Za bodrilo in razvedrilo.

Telovadni gibi.

Pravilnost telovadnih gibov zavisi od mnogih vaj in pravilnega pouka. Prinašamo nadaljnje tri gibe. Važno je: strumna drža telesa in posamezni gibi morajo biti harmonični, to je, enotni v lepi izpeljavi in obliki. Že odmor ima svojo važnost, da je enoten; predročenje kakor vzročenje morata biti slikovita, obe roki v isti formi.

1. Konjiček.

(Emil iz R.)

			ji	šče			
smo	spod	ni-	na-	bo	tu-	naj	bo
in	ho	tu	go-	rod	nam	pno	nas
mi	go-	rji	bra-	šo	bo	a	gost
stre-	Bog	čin	spo-	ne	na-	več	sku-
te-	da-	Dom	in	tuj-	tla-	ne	ši
sku-	pod	žji	ne	lji	pra-	in	čil
bo-	ptal	pno	vo	hram	nas	kra-	še
on		nam	kr-	bo	na-		val
rod	va-	šče	zik	bo	do-	o-	sku-
li-	sku-	naš	tu	de-	šče	naš	spo-
vo	bo	la-	pno	je-	go-	pno	gnji-

Koliko denarja imaš v denarnici? Za vsakega lahko preračunaš, koliko denarja ima v denarnici, samo če znata on in ti dobro računati. (Lahko tudi s svinčnikom, če ne znata iz glave.) Za danes hočeva midva poskusiti. Najprej poglej, koliko denarja imaš zares v denarnici, potem pomnoži tisto vsoto s 50! K temu zmnožku prištej 72. Od te vsote odštej 111. K temu ostanku prištej 39. To vsoto deli s 5. — Zdaj mi povej, katero število je prišlo iz vseh teh računov! — Jaz delim to število z 10 in ti potem povem, koliko imaš denarja v denarnici.

N. pr.: Ti imaš v denarnici 9 Din. $9 \times 50 = 450$, $450 + 72 = 522$; $522 - 111 = 411$; $411 + 39 = 450$; $450 : 5 = 90$; $90 : 10 = 9$.

S to zabavno igro se lahko postavite pred bratci in sestricami kot pravi čarodeji. Le po vrsti in prav računaj!

Levstik.

2. Besedna ugananka.

(Kessler Jožko.)

Pomislek, komisijonar, Špansko, zapravljivec, ponirek, pomladitev, nevljudnost, posredovalnica, kobila, Dante, spokornik, ordinacija.

Vzemi iz vsake besede tri črke, da dobiš naslov neke nove knjige.

3. Posetnica.

(Kessler Jožko.)

4. Povratnica.

g. Cene Stol

Vir

Kaj je?

k r u h

+ ♣ + ♣

♣ + ♣ +

+ ♣ + ♣

+ + ♣ ♣

+ ♣ + ♣

k r u h

Izpreminjaj s križci

zaznamovane črke,

da pride zopet na

isto besedo nazaj.

Kdor bo rešil pravilno vse uganke in bo izžreban, bo prejel lepo povestno knjigo.

Smešna družabna igra.

Igralci in igralki sede v krogu. Eden prišepne svojemu sosеду na desni kakršenkoli samostalni (ime kake osebe, živali, reči), ta prišepne zopet svojemu desnemu sosеду samostalni itd., dokler ne dobi tudi prvi, ki je začel tak samostalni od svojega levega soseda.

Igra se zdaj nadaljuje na levo. Prične zopet prvi, ki prišepne svojemu levemu sosеду: čemu naj tisto osebo, žival ali reč rabi, drugi tretjemu, tretji četrtemu itd., da pride naokrog do prvega. (N. pr. za kopati, za snesti, za pometati, za prodati...)

Ko je končano do prvega, pove ta glasno osebo (žival, reč) in čemu jo rabi. Pri tem pridejo najsmešnejše stvari na dan, n. pr. klobuk naj si spečem za večerjo, ali čevlji naj pomakam v kavo, ali lase naj pojem za zajtrk itd. Smeha pri tem ni konca ne kraja.

Orličeva vesela pošta.

Velike Lašče. — V nedeljo dne 6. junija smo šle s sestro voditeljico, Francko Vesel, na izlet na Vel. Slevico. Med potjo smo obirale borovnice in smo zagledale rjavčke in lisičke. Nato nam je sestra voditeljica povedala, zakaj rastejo te gobe: »Ko sta Kristus in sv. Peter hodila po zemlji, sta prišla do kočice, v kateri je živel stara ženica. Ta jima je postregla z ovenim kruhom in vrčem vode. Kristus je kruh jedel. Peter je bil pa bolj izbirljen in ni hotel jesti. Tedaj reče Gospod Petru: 'Spravi kruh v malho, ga bova dala psu, če katerega srečava.' Zahvalila sta se ženi in odšla. Pot je bila zelo dolga, ki ju je peljala skozi temen gozd. Peter je bil že silno lačen, zato je odlomil košček ovsenjaka in ga dal v usta. Ravno takrat ga je Gospod nekaj vprašal. Peter ni hotel, da bi ga Gospod videl jesti, pa je brž skrivaj izpljunil kruh na tla in odgovoril. Tako je izpljuval po koscih ves ovsenjak, zakaj čim je dal kruh v usta, ga je Gospod kaj vprašal. Tedaj sta srečala zelo lačnega psa. Gospod pravi Petru: 'Peter, daj temu psu tisti kos kruha, katerega si spravi v malho.' A Peter je molčal. Gospod pa je rekel: 'Vidiš, Peter, kako je ovsenjak dober. Da se kruh ne uniči, naj zrastejo iz njega rjavčke ali lisičke po vseh gozdih, ki bodo ljudem v hrano.' — Med tem pogovorom smo dospele k

cerkvi, kjer so blagoslovili novo, lepo izdelano, obhajilno mizo. Nato je bil govor in litanije. Po končanem obredu smo šle na trato. Tam smo zaužile vsaka svojo malico. Nato smo priredile več telovadnih igrice: »Kosovo gostijo« in še mnogo drugih. Na pragu cerkvenih vrat smo opazovale podkev turškega konja, ki je hotel prestopiti cerkveni prag. Tudi povest o Turkih na Slevici nam je pripovedovala sestra voditeljica. Opisovala je pa ne bom, ker je itak vsakemu dobro znana. Popoldne smo šle domov. Med potjo nam je sestra voditeljica delila bonbončke. — Posloville smo se v Vel. Laščah s krepkim pozdravom »Bog živi«. — Gojenka Tončka Pucihar.

B. pri Gorici, Primorsko. — Častiti g. urednik! Prosim, uvrstite te vrstice med »Orličeva« poročila. Upam, da mi boste to željo izpolnili; saj smo si bratje po krvi in mišljenju. — Naraščaj smo ustanovili 12. julija l. 1924. Pristopilo je okrog šestdeset dečkov in deklic. Prišli smo takoj s telovadnimi vajami, in še istega leta smo nastopili v Mirnu. Seveda nismo imeli takih krojev kakor naši bratci onstran meje: modre hlače, belo srajco in brez čepice; pas smo imeli višnjeve. Priredili smo tudi akademijo, ki je prav dobro uspela. Nastopnega leta smo istotako nastopili v Mirnu. Sedaj se pripravljamo za veliki telovadni nastop, ki ga bo priredila »Prosvetna zveza« v Dornbergu dne 22. avgusta t. l. — V kratkem bomo šli na izlet, in sicer najbrž na Sv. Goro. — Imamo tudi naraščajske večere, pri katerih čitamo tudi »Orliča«. Skoro vsi naraščajniki in naraščajnice smo v Marijinem vrtcu. Seveda imamo mnogo strupenih nasprotnikov, ki nas hočejo na vsak način streti, a ne posreči se jim. »Strele in gromi nas ne plaše!« pravi naša himna. Da, dogodilo se je, da so nekatere vrle naraščajnice skušali podkupiti z denarjem in raznimi obljubami, da bi se nam izneverili in pristopili k nasprotni organizaciji. A mi nismo slabotne jelke, katere omaje veter na katerokoli stran. Z zavistjo gledajo navdušenje in napredek mladih moči. Bratci, pogum! Z božjo pomočjo premagamo vse. Bodimo kakor moččen hrast, ki kljubuje nevihti in viharju! — Bog živi! — Zaveden naraščajnik.

Hrušica. — Dragi brat Ante! Že v drugič se oglašam v »Orliču«. Povedati Vam moram nekaj važnega. Dne 15. avgusta smo imeli tukaj na Hrušici (javno telovadbo) telovadno akademijo. Prišli so bratje z Jesenic in tudi iz drugih krajev. Tudi mi smo prvič nastopili. To je bilo veselja. Prišla je tudi godba K. D. P. D. z Jesenic. Ta dan je igrala prvič godba na Hrušici in tudi je bila tu prva prireditev. Povedati Vam moram, da zelo napredujemo. V kratkem bode tu ustanovljena organizacija mladcev. Stanke vodi prečastiti g. kaplan Fr. Krašna. — Bog živi! Bergant Jožef.

Vojnik. — Č. g. Ante! Dovoljujem si zopet pisati in Vam poročam, kako se kaj pri nas giblje. Celjsko orlovsko okrožje je priredilo prvi naraščajski dan 15. avgusta v Celju, katerega se je udeležilo lepo število mladcev, Orličev, mladenk in gojenk. Bili smo Orliči tudi iz Vojnika, pod vodstvom našega vaditelja g. Karla Korena. Ob 8 je bil sprejem na kolo-dvoru, nato smo korakali v cerkev, kjer je bila sv. maša. Po maši so se vršile tekme, pri katerih so zmagali Celjani. Ob 3 popoldne pa je bil javni nastop. Nad vse se je zanimalo ljudstvo za orodne vaje mladcev. Ob koncu telovadbe je bil štafetni tek mladcev in je kot častno darilo za prvenstveni odsek bil določen orlovski rog. Dobili so ga mladci iz Trbovelj. Tako se je zaključil ta pomenljivi dan, katerega bomo imeli v spominu vsi udeleženci. Vas pozdravlja Orlič Jožko Krulec. — Bog živi!

VSEBINA: Orličev pozdrav. — Otrokova jesen. — Slovenska molitev. — Žabe. — Kadar Orlič gredo. — Hoi mladci. — Palčki-skrateljčki. — Lojzetov sprejem pod Marijin prapor. — Naraščajnikom, njihovim vaditeljem. — Tekma orlovskega naraščaja. — Straža pred Ljubljano. — Kdo bi bil zmeraj doma! — Kaj in kako naj pišem? — Pravljica ameriških otrok. — Sinica. — Marija in želva. — Kakšen bodi Orlič? — Kakšna bodi Orličica? — Nove knjige. — Za bodrilo in razvedrilo. — Orličeva vesela pošta.